

UN SUFUMUS

SEMANARIO SARDARABAD

Fiel expresión del pensar Demócrata Liberal de las colectividades armenias de Sudamérica
Primer semanario armenio de Sudamérica impreso en el sistema offset.

BUENOS AIRES, AÑO VIII N° 177

JUEVES, 4 DE MARZO DE 1982

CORREO CENTRAL SUC 14
FRANCISCO JACARDO
CALLE 14 N° 273
CORREO CENTRAL SUC 14

1431 ANIVERSARIO DE LA GESTA DE VARTANANTZ

Gral. Don José de San Martín

El 18 de febrero, la Iglesia Armenia conmemora la festividad de San Vartán, en homenaje al ilustre general Vartán Mamigonian, cuya gloriosa actuación al frente de las tropas armenias, en el año 451 d. C.; hizo posible que el pueblo armenio mantuviera su fe cristiana, por la cual tantas veces fue mutilado, en el transcurso de la historia.

En aquel momento, valerosos jóvenes, incentivados por el ímpetu de su dirigente, prefirieron enfrentar a un ejército numéricamente superior y

morir -si era necesario- antes de adoptar la religión mazdeista que les quería ser impuesta por el shah de Irán, Hazguerd.

El enfrentamiento entre las fuerzas armenias y persas se produjo el 2 de febrero, en el campo de Avarair. El pueblo armenio fue derrotado, pero su victoria fue otra: la manutención de su fe, aún por encima de la muerte.

Vartán y sus soldados murieron heroicamente durante la batalla que fue conocida históricamente como la "gesta de Vartanantz".

Hoy, al cumplirse 1431 años de dicha fecha, "SARDARABAD" quiere rendir homenaje al gran general. Qué mejor que hacerlo con sus propias palabras, con aquellas que pronunció a sus soldados para infundirles ánimo en tal difícil misión:

"Soldados, muchos de ustedes ya habéis entrado en batalla junto con los jefes y generales. Dios nos ha concedido muchas victorias más a las cuales no me referiré

ahora, a pesar de que son importantes en este momento. Todos ustedes dieron muestras suficientes de valentía, de fidelidad y desprecio por la muerte. Ninguno de vosotros negó su sangre, cuando se lo solicitó.

Pero hoy no van a morir porque así lo desea el general armenio. Es algo mucho más superior lo que pide vuestra sangre. Y ese "algo" es la Patria Armenia. Nuestro maravilloso país. Es también superior la Iglesia Apostólica Armenia, vuestra fe y la de vuestros mayores. Es la conciencia, es el honor de nuestro pueblo, que en esta noche crucial os llama.

En primer lugar mi alegría no tiene límites por vuestro sacrificio, por vuestro valor. Vosotros no habéis llegado a este lugar por la glorificación de ningún ministro o gobernante, sino para defender la Patria de los armenios, cuyo bautismo se da en este campo...

...Yo les digo: sólo se muere una vez. Quien cae en la lucha, ya es hijo digno de

su Patria. Quien queda con vida, continuará nuevamente sirviendo a su Patria y a su fe."

Entre nuestras grandes figuras nacionales argentinas hay una que sobresale de una manera especial. Es la de nuestro Padre de la Patria, el general Don José de San Martín.

En muchas circunstancias, cuando los acontecimientos así lo requerían, San Martín dirigió mensajes parecidos a sus soldados, para darles ánimo en la batalla y hacerles ver claramente el porqué de su lucha. He aquí sus palabras:

"Hijos valientes de la Patria, el gobierno acaba de confiarme el mando en Jefe del Ejército; él se digna poner sobre mis hombros el peso augusto de su defensa.

Soldados: ¡confianza!, yo admiro vuestros esfuerzos, quiero acompañaros en vuestros trabajos, para tomar parte en vuestras glorias. Voy a hacer cuanto está a mi al-

Generalísimo Vartan Mamigonian

cance para que os sean menos sensibles los males. Vencedores en Tupiza, Piedras, Tucumán y Salta: renovemos tan heroicos días. ¿La Patria no está en peligro inminente de sucumbir? Vamos, pues; soldados, a salvarla."

Hoy, ambas figuras, la de nuestros dos máximos héroes nacionales, el general Don José de San Martín y el generalísimo Vartan Mamigonian, se unen en nuestro homenaje y reconocimiento sincero.

EREVAN:

LA "MADONNA Y EL NIÑO" DE SIRUN MANGURIAN

SE EXHIBE EN EL VEHARAN

ETCHMIADZIN: Durante años, Sirun Mangurian fue una conocida cantante del ambiente artístico de los EE.UU.. En los últimos años, dedicó sus esfuerzos a perfeccionarse en cerámica, actividad para la cual ha mostrado un genio muy especial en muchas muestras individuales y colectivas.

Sus obras se exhiben en diversas ciudades, como por ejemplo, en las naves principales de la Catedral de San Hagop de Los Angeles en donde se encuentran sus cuadros de San Felipe y San Jorge.

S.S. Vazken I, gran conoedor de obras de arte, estimó siempre la obra de la

artista. Es por ello que, accediendo al deseo de nuestro Santo Padre, Sirun Mangurian culminó la preparación de la "Madonna y el niño", pieza en cerámica de dos metros de alto aproximadamente, y la llevó personalmente a Ereván para donarla a la Santa Sede de Etchmiadzin.

De esta manera, la obra integra la rica e importante galería de arte del Palacio Catolicosal (Veharán).

Sirun Mangurian ha logrado un éxito importantísimo, en especial en la expresión del tradicional estilo de los antiguos pintores armenios.

De izq. a der.: Arzobispo Sion Manoogian, presidente del Santo Sínodo de la Iglesia Armenia; la artista Sirun Mangurian; S.S. Vazken I, Catolicós de todos los armenios; Obispo Dirair Mardikian, primado de las Diócesis de Rumania y Bulgaria; y el Sr. Vahan Gazarian de Nueva York.

CORDOBA CORDOBA CORDOBA CORDOBA CORDOBA

VISITA DEL R.P. DATEV VARTABED KARIBIAN

El viernes 12 de febrero ppdo, arribó al Aeropuerto Internacional de Córdoba, el archimandrita Datev Karibian, jefe de la comunidad armenia de Brasil.

Lo recibieron, por parte de la Asociación Cultural Tekeyan, el Sr. Gaizag Derhagopian; el secretario general de la UGAB, Sr. Artin Bilikyan; de la Colectividad

Armenia de Córdoba, el Sr. Simón Simonian y una numerosa concurrencia.

El domingo 14, en la Iglesia "Surp Kevork", el R.P. Karibian predicó a la feligresía local.

Recordamos que el Padre Karibian, durante trece años, desempeñó una importante y fructífera labor al frente de la colectividad armenia de Córdoba.

UGAB:

• CORDOBA PRESENTE EN MONTEVIDEO

Retornaron a nuestra ciudad, provenientes de la República Oriental del Uruguay, los representantes de la Liga de Jóvenes de UGAB, luego de asistir a la primera reunión de la Comisión Sudamericana de Liga de Jóvenes.

Representaron a esta filial, su presidente Martín

Manuel Kertenian y el Sr. Pedro Simonian. Para acompañar a la delegación, viajó también el Dr. Carlos Giovoglianian.

Los representantes de Córdoba elogiaron la magnífica atención dispensada por la filial hermana de Montevideo.

• GRUPO SCOUT "ARARAT"

Comunicamos a los señores lectores que, luego de unas merecidas vacaciones, se reiniciarán los trabajos del grupo scout "Ararat".

El grupo está encabezado por los hermanos Rubén, Hagop y Ahigui Nacachian, quienes trabajan incansablemente por la educación y la formación de los scouts.

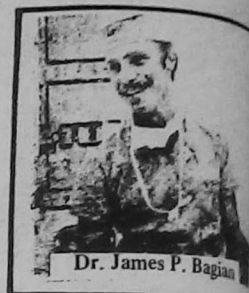
ORIGINAL ENCUENTRO ESPACIAL

Un joven armenio de 25 años ha sido elegido para formar parte del grupo de cosmonautas de la U.R.S.S.

Se trata de Yasha Gevorkian, de la zona de ardarak, un pequeño pueblo en las cercanías de Ereván, el más joven del grupo de cosmonautas que se hallan entrenando en distintas ciudades de la U.R.S.S.

Por otra parte y en el otro extremo del mundo, el Dr. James P. Bagian fue contratado por la Aeronáutica y Administración del Espacio de los Estados Unidos de Norteamérica para ser uno de los astronautas de un futuro vuelo.

James Bagian, de 29 años, además de ser ingeniero mecánico, es médico y un gran piloto, por lo cual el gobierno estadounidense los ha colocado entre sus

Dr. James P. Bagian

hombres.

Actualmente se encuentran en adiestramiento en el Centro Espacial de Houston, Texas.

Será una real coincidencia y un hecho fuera de lo común si de concretarse un nuevo vuelo espacial conjunto entre EE.UU. y la U.R.S.S., estos dos jóvenes en la Tierra, se reúnen tan lejos de sus países y lo que es más original, en el espacio.

ARMENIA EN HUNGRIA

El semanario húngaro "Vida y Ciencia", recientemente, ha publicado un extenso artículo de más de 3 páginas ilustradas, dedicadas a Armenia.

En él, cubre su topogra-

fía, su historia y su herencia cultural.

Una de las ilustraciones del monasterio de Aghrivan del S. XIII, tal como vemos en la foto.

UGAB INFORMA

Próximamente comenzará la construcción de dos canchas de tenis de polvo de ladrillo, cuyo anteproyecto fuera elaborado por el presidente de la institución, arquitecto Arpi Stepanian.

También se informa que han sido finalizadas las conexiones de gas natural para la puesta en marcha de la calefacción a vapor y de la red cloacal.

El presidente de la A. C. Tekeyan en Montevideo

El presidente de la Asociación Cultural Tekeyan, filial "Mihran Damadian" de Córdoba, Dr. Carlos Giovoglianian, visitó la ciudad de Montevideo.

En el transcurso de su estadía, visitó la audición radial "LA VOZ DE TEKEYAN" para interesarse por la dinámica y funcionamiento de la misma.

En esa oportunidad fue entrevistado por el Dr. Pedro Daniellian.

TEKEYAN INFORMA

La Asociación Cultural Tekeyan continúa con la cobranza del periódico "SARDARABAD", correspondiente al año 1981. Se encargarán de dicha función los Sres. Luis Sourenian, Pedro Simonian, Hagop Nacachian y Mary Simonian.

ESTUDIO JURIDICO
DR. BAUTISTA KUYUMDJIAN
DRA. PATRICIA KUYUMDJIAN DE WILLIAMS
 Tel: 40-6809-7112/49-7049 Tucuman 1436 Piso 7

RIGAR'S
Comisericia exclusiva

ESTUDIO JURIDICO
Dr. Roberto M. Malkassian y Asoc.
 ABOGADOS
 Corrientes 1296 7° y 74° 12 a 18 hs.
 35-1632 35-9504

Sintonice la audición "LA VOZ DE TEKEYAN" que se emite diariamente por CX46 RADIO AMERICA DE MONTEVIDEO
Lunes a sábados de 12 a 12,30 hs.
Domingos: de 10.15 a 11 hs.

Լսեցեք Մոնթեվիդեոյի Ռատիօ Ամերիքա Կայանը, CX 46, 1450 Քիլոհերց, ուր Ռատիօհաղորդումներ ունի «ԹԵԿԵԱՆԻ ՉԱՅՆ»ը եւ ուրիշ կրկնաք լսել Հայ Գաղութները շահագրգռող մշակութային լուրեր եւ լատադոյն Հայկական երաժշտութիւն: Երկուշաբթիէն Ծաբաթ՝ Ժամը 12.էՆ 12.80 Իսկ Կիրակիները՝ 10.15 ԵՆ 11.

LA VOZ DEL INTERIOR

Córdoba (República Argentina) domingo 7 de febrero de 1982

OCHO PAGINAS

William Saroyan (1908-1981)

“Deseo hablar del corazón del hombre, simplemente”

NOTA DE LA REDACCION: Un importante diario de nuestro país, "LA VOZ DEL INTERIOR" de Córdoba, publicó la siguiente nota de una página, destinada al gran poeta y escritor William Saroyan. La transcribimos, porque como armenios, nos enorgullece el hecho de que un periodista no perteneciente a la colectividad, como en este caso el Sr. Rafael R. Marguch, valore y aprecie al igual que nosotros, el talento de este autor desaparecido el año pasado.

"El eco auténtico de la actitud de la que Heidegger ha sido el teórico moderno se encuentra sobre todo en esas filosofías estéticas que después de Vigny, Flaubert o Mallarmé, han desarrollado en nuestros días Camus o Malraux: no hay arrancamiento posible de la finitud y de la muerte más que por la obra de arte, revuelta absurda contra la absurdidad del mundo pero, por el reto creador que ella testimonia, por su misma audaz absurdidad, representa la única forma posible de inmortalidad (de antidesino, dice Malraux) ofrecida al hombre consagrado a la desaparición fisiológica". (F. Grégoire, El Más Allá).

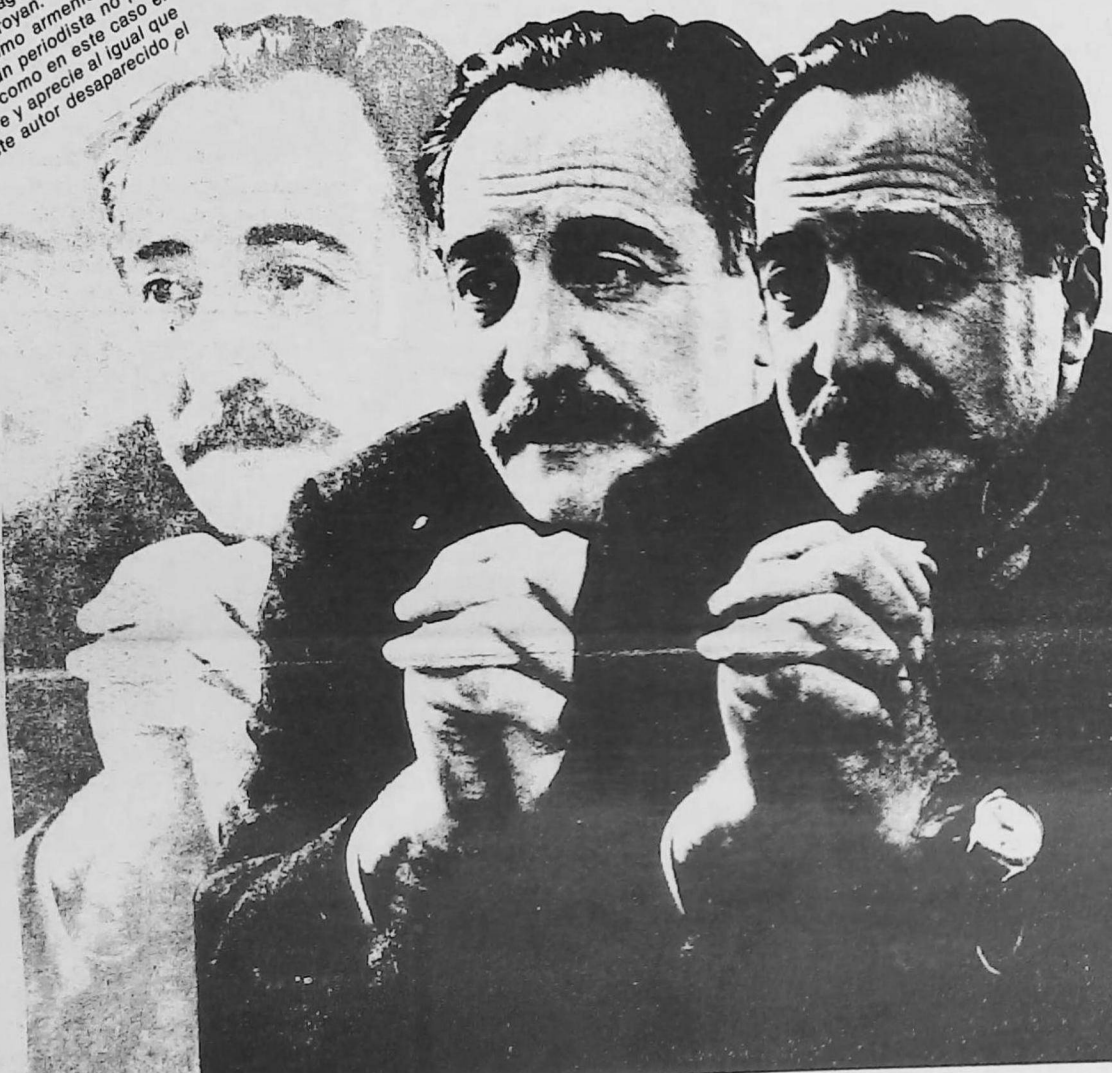
William Saroyan nació en Fresno, California, el 23 de abril de 1908 y falleció en la misma ciudad estadounidense el 18 de mayo de 1981. Hijo de un predicador armenio, se interesó profundamente por la literatura y por el arte de la escritura que a los veinte años de edad declaró abiertamente que sería un escritor o un fracasado. Al tiempo que desistió de tratar de ganarse la vida en cualquier otro trabajo comunicó a su familia la decisión adoptada. Comprender, sus padres le dieron total libertad de acción. Cuenta en una de sus obras que en 1928 viajó a Nueva York a conquistar la fama y la fortuna, y como después de seis meses tuvo que regresar a San Francisco "lleno de añoranza y destrozado".

Pero esta primera frustración no lo desanimó y prosiguió escribiendo pequeñas colaboraciones por unos pocos dólares. Hasta llegar a 1933, cuando logra publicar una novela en la revista "Story". Esto representó el comienzo de toda una serie de obras estimadas en más de cuatrocientos títulos, todos igualmente exitosos y traducidos a una considerable cantidad de idiomas.

A diferencia de sus contemporáneos, prescindió en su temática de los alegatos sociales y las implicancias políticas, para dedicarse a tornar presente todo lo que de maravilloso y cruel presenta el cotidiano.

Gradualmente, proclamó en cada una de sus producciones una convicción esencial: el ser humano es noble. Al mismo tiempo describe la ternura y el amor que ha experimentado para con las distintas variedades de personas, sus familiares, la de distintos grupos étnicos, religiosos, etc. Esta actitud valorativa frente a los hombres la tradujo con un poderoso lenguaje en obras perdurables, sean teatrales, narrativas y de otras variedades expresivas.

Así, y a modo de ejemplo, en 1940 ganó el premio Pulitzer (algo así como el Nobel americano) por su obra teatral *El Momento de la Vida*. Rechazó ese galardón de 1500 dólares porque, dijo de inmediato, "la riqueza o el comercio no deben promover el arte". Resulta digno destacar que existe casi unanimidad de consenso por parte de los críticos en el sentido de estimar a su obra *Mi corazón está en las montañas* como una de las más emocionantes y tiernas del teatro estadounidense. Para obtener un panorama global de su modo de crear es necesario saber que, conforme a los estudios realizados por especialistas, las suyas no son obras de cerrada estructura teatral ni de nitido argumento, sino más bien impresiones escénicas dentro de una atmósfera ensombreada, hecha de poesía y de musicalidad, a pesar de que —y he aquí la fórmula causal— propia de Saroyan —las circunstancias se aferran a la realidad y, por momentos, a la crudeza de la vida. Este conjunto de rasgos los ha plasmado Saroyan en su trabajo *La Comedia Humana*, novela escrita en 1947 y galardonada dos años más tarde con el Oscar de la Academia de Hollywood en su versión filmica. Durante los últimos años de su vida el quehacer productivo declinó ostensiblemente, aunque en 1979 publicó "Obituarios", consistente en una nutrida colección de recuerdos, basados en personajes por él conocidos y admirablemente retratados con esa exuberante imaginativa poética, harto evidente en toda su vasta y densa obra

Breves incursiones por ésta, a través de fragmentos, nos darán un panorama gratificante de una suerte de concepción del mundo, del hombre y de la vida expresados con exquisitez literaria indubitable.

“Creo en mi vida: hay que ser religioso para creer en algo tan maravilloso”

Aunque pareciera desconcertante, ciencia teología y arte no son incompatibles. En efecto, cálculos cuidadosísimos de astrónomos, paleobiólogos y otros especialistas, estiman que la chance de que la vida haya aparecido por casualidad es de 10 a la potencia 40.000, esto es, un 1 seguido de 40.000 ceros... En pocas palabras: Alguien debe haber intervenido para que la aparición de la vida fuese posible. Corresponde, pues, comprometerse con estas palabras de Saroyan: "Amo y adoro la vida, los sentidos, el cerebro. Amo la conciencia. Amo la precisión. Y la vida ha de ser creada por todos los hombres que viven dentro de su ser el aliento de Dios. Y cada hombre debe crear su propia conciencia y su propia precisión, porque estas cosas no existen por sí mismas. Únicamente la confusión, el error y la fealdad existen por sí mismos. He dicho antes que soy profundamente religioso. Y lo soy. Creer en mi vida, y hay que ser religioso para creer en algo tan maravilloso. Siento gratitud y humildad. Estoy vivo, los años pueden repetirse eternamente, porque estoy sentado en mi habitación, poniendo en palabras la verdad de mi existencia, rescatando este hecho de las garras de la vaguedad y de la imprecisión. Y la vida de este momento no puede ser borrada. Está situada muy por encima del tiempo".

El quehacer del escritor

La mayor parte de los aspirantes a convertirse en escritores suelen fracasar por dos razones fundamentales, a saber: o no tienen qué decir o bien no aciertan con la forma expresiva con la cual transmiten o comunican sus inquietudes. Para ambas circunstancias, Saroyan, apoyado en toda una vida dedicada al arte de la escritura, ha sugerido una gran cantidad de pautas útiles para que no vean frustradas sus aspiraciones por los futuros escritores. Algunas de ellas son tan persuasivas que bien vale la pena consignarlas con las palabras insustituibles del autor de *Respirando el Mundo*. Hélas aquí: "Pero una nueva vida exige más, el niño quiere más, el joven quiere más y casi todo el mundo pide más durante toda la vida, sea corta o larga. Pero ¿cuál es la verdadera naturaleza de este más que lo hace tan codiciable, que nadie cesa de tratar de conseguir? ¿Espíritu? Bien, demasiado espíritu es difícil de regir. ¿Materia? Un exceso de materia provoca la obesidad, la enfermedad y, finalmente, la muerte. ¿Es la muerte? Bien, la muerte es la inutilidad final, la ordenación final y la forma final del vacío. Conque, ¿cuál es la verdadera forma de este más que el hombre cree debe alcanzar? ¿La paz? Bien, la paz no es más que el momento que sigue a la agitación, y sin agitación no puede haber paz, y si la hay, es que el hombre está loco, ¿para qué sirve entonces la paz? Conque, ¿cuál es este más que el momento que creemos tener que conseguir? ¿Qué es lo que puede decir el escritor? ¿Qué puede decir un escritor que no haya sido dicho ya? Bueno, debe decir lo poco que tenga que decir, por decir de referencia dentro del cual va a desarrollar su tarea de escritor con estas palabras: "Todos crecemos, aprendemos las palabras de un idioma y contemplamos el universo a través del idioma que conocemos:

no lo contemplamos a través de todos los idiomas — a través del silencio, por ejemplo — sino que nos aislamos en el idioma que conocemos. Como yo deseo hacer algo más que esto, quiero hablar al corazón del hombre, esta parte íntima del hombre que es eterna y común a todas las razas. Pero empiezo a sentirme incompetente y un poco absurdo. He utilizado este idioma y empiezo a pensar que no he dicho nada. Esto es lo que nos vuelve locos a los escritores, esta sensación de no haber dicho nada. Cualquier periodista hubiera podido decir lo mismo que yo, en tres palabras concisas. Pero yo quiero que el significado de mis palabras sea preciso y es posible que por esta razón mi lenguaje sea tan impreciso. Doy rodeos a mis ideas, a las impresiones que deseo causar, procuro contemplarlas desde todos los ángulos posibles para obtener una visión completa, entera. Deseo hablar del corazón del hombre, simplemente".

Las dos constantes

En la producción literaria de Saroyan hay dos constantes claramente manifiestas: el descubrimiento del mundo y la nostalgia y desgarramiento de los inmigrantes. En un pasaje notable recuerda vivencias tempranas que impactaron profundamente en su delicada alma infantil. Escribe: "La llegada de la familia Saroyan a Manhattan. Todas las fealdades quedan suavizadas por su piadosa blancura. Pero con la nieve viene el frío. Con la nieve, la muerte se acerca un poco más a todos nosotros. A los que son muy ricos no les preocupa mucho; no tienen que levantarse por la mañana en una habitación fría y salir corriendo hasta el bar a tomar una taza de café. Para los ricos la nieve no significa más que belleza. Se levantan cuando quieren y no tienen otra

cosa que hacer sino permanecer en sus habitaciones caldeadas y hablar con sus poderosos amigos. Pero para los que no son ricos, para los que trabajan por convertir a los Estados Unidos en una nación de pros-peros millonarios, la nieve es al mismo tiempo bella y aterradora. Y cuando el frío de la nieve entra en nuestros huesos, olvidamos que es bella, para recordar únicamente que es aterradora". Hay una vivencia típica del inmigrante desafortunado que Saroyan ha descrito admirablemente. Cuando se es pobre, cuando escasea el dinero y no se presentan oportunidades de trabajo, al levantarse por la mañana y contemplar el bullicio del tráfico de vehículos y de personas en medio de majestuosos edificios, se tiene la impresión de que el mundo entero está en contra del indigente, del "parvenu". Pero he aquí una curiosa dialéctica que se establece en esta situación. Saroyan se dirige al interlocutor con las siguientes palabras: "Si usted ha sido pobre y estado solo en una gran ciudad comprende y conoce el valor de estar vivo, porque lo ha conocido en los momentos más amargos, cuando se hallaba destrozado, frío, con las ropas viejas y sucias, con los zapatos rotos, totalmente derrotado. Ha conocido el dolor, la sensación, el sonido, el movimiento. Ha conocido el día, la hora, el minuto, el año. Hermano, quiero decir que está vivo. De la manera más plena y más terrible cuando el peligro nos cerca y nos aplasta. Y si no ha conocido todas estas cosas, ha derrochado su pobreza y nunca descubrirá el mundo. Y si no ha sido nunca pobre, ni ha estado nunca solo, ni jamás se ha encontrado en peligro, bien, hermano, entonces usted no ha nacido nunca, no ha alentado nunca, no se ha vivido nunca, y por lo tanto, cuando se muera, hermano, no será un muerto, no será que levantara polvo a la tierra y polvo al polvo, pero no morirá, porque lo que no ha sido nunca nada, no puede dejar de ser nada; su muerte no será nada, puesto que no es nada. Como máximo, otra variedad de la nada". (¿Aquí está todo Heidegger?...). Esta suerte de filosofía básica de la existencia

humana adquiere colorido a lo largo de todas sus obras, en las cuales ha reflejado la voluptuosidad del vino, del sexo y la pasión por los juegos de azar. En efecto, Saroyan era un apasionado por la ruleta, las carreras de caballos, etc. Estando de visita en París escribió un conjunto de narraciones con las cuales patentiza la muy conocida dialéctica juego-muerte. Estas narraciones las publicó con el título de:

Lo importante es no morir

En esta obra presenta una vicisitud que bien podría denominarse *psicoterapia con hechos*, concretos y vitales. El caso es el siguiente. Un amigo cierto día lo anduvo buscando por toda la ciudad, hasta que lo encontró en la oficina de un abogado al que había concurrido a fin de ponerse al día con los impuestos. Entonces le dijo inmediatamente: "¿Puedes venir en seguida? Creo que me estoy muriendo. Horas más tarde, Saroyan tomó un taxi y se dirigió al hotel donde residía su amigo. Allí lo encontró con una mujer de la calle, ambos bebiendo whisky, completamente borrachos. Compartieron un par de horas la bebida y convinieron encontrarse para cenar juntos. Consumada la reunión el amigo le dijo: "¿Hace ya tres años, desde que tuve el maldito ataque al corazón, no hago más que pensar que voy a tener otro y que me va a hacer. ¿Qué puedo hacer?". Saroyan quedó perplejo y cavilante; no sabía qué responderle, hasta que por fin se le ocurrió una salida. Y le preguntó: "¿Por qué no juegas? ¿Has pensado en eso alguna vez?". Le contestó que sí, pero que nunca había jugado fuerte y, por esto, le gustaría probar. En consecuencia, ambos fueron a jugar con intensidad. Las horas pasaban sin sentirse y el amigo ganaba. Cuando llegaron a juntar doscientos mil francos (unos cuatrocientos dólares en ese momento) se levantaron, cambiaron las fichas y se reunieron con dos damas en un local nocturno. Al día siguiente su amigo telefoneó y al parecer había accedido a la famosa experiencia del ¡Eureka!, habida cuenta que le comunicó lo siguiente: "¡Diablos! Si yo me estoy muriendo, ¿quién no lo está?". Y de aquí Saroyan consigna una sentencia sorprendente, certera y veraz, poco evidente o consciente para muchos: "No morir no es lo mismo que vivir, sólo se le parece un poco".

William no le habló a su "paciente" angustiado en términos de psiquiatría existencial; no inquirió en el "proyecto de mundo", ni de los valores, ni de la trascendencia, etc., etc. Le atenuó, y puede que tal vez curó, la neurótica obsesión y le habló al corazón, de ese otro corazón, paralelo o que interpenetra al de carne y sangre. (Claro está, una psicoterapia de este tipo exigirla un terapeuta por cada paciente — pero se podría hacer en grupos).

Armenio, Americano y Planetario

En una de sus páginas más emocionantes William Saroyan nos ha dejado un breve retrato y auto-retrato de su persona, perfectamente adecuada para completar el panorama hasta aquí esbozado a fin de homenajear a tan insignie escritor. A modo de broche de oro final dice: "Yo estaba en California, en el despacho de mi tío. ¡Al diablo con todo!, me dije. Ahora todo ha terminado. Ya empezamos a olvidar a Armenia. Antranik ha muerto. La nación se ha perdido. Las naciones fuertes del mundo forcejean con nuevos problemas. ¡Al diablo con toda la condenada historia! No soy armenio; soy americano. La verdad es que soy ambas cosas y no soy ninguna. Amo a Armenia y amo a América y pertenezco a ambos países, pero sólo soy un habitante de la Tierra, como tú, lector, cualquiera que seas..."

Rafael R. Marguch

EL FUTURO DE LA DIASPORA ARMENIA

La diáspora armenia es antiquísima; prueba de ello son las comunidades armenias establecidas en Crimea y Polonia, sin mencionar las familias armenias localizadas en varias partes del Imperio Bizantino, cuyos hijos llegaron a desempeñar importantes roles en el Imperio.

Los armenios, en el transcurso de la historia, siempre han demostrado una inclinación natural hacia la emigración, a través de la cual enriquecieron los países en los que se radicaron, con su talento, mientras trataban de mantener su propia identidad. Pero, a partir de 1890, las circunstancias que provocaban la emigración cambiaron, como consecuencia de las masacres del Sultán Abdul Hamid y más especialmente, luego del genocidio de la Primera Guerra Mundial.

La diáspora armenia creció como resultado de las crueles persecuciones y masacres sufridas en pueblos y aldeas. Por ello, los armenios se establecieron en Europa, América y Cercano Oriente, en donde pronto, prosperaron.

¿Cómo sobrevivieron? Mantuvieron su Iglesia, su lengua y su cultura. Estos elementos evitaron que se perdieran. Y mientras esos fueron sus objetivos, sobrevivieron. Sin embargo, ni bien se alejaron de ellos, por diversas circunstancias, desaparecieron como armenios. Tal la situación en Polonia, a la que sin duda enriquecieron con las características inherentes de su ser, pero se perdieron como pueblo.

Por otro lado, los armenios de Crimea, por contraste, sobrevivieron asentados en Nor Najicheván, continuando con sus tradiciones, hecho que logró formar grandes figuras nacionales.

De manera que, para los armenios las condiciones para mantenerse son claras. Deben defender su lengua y sus tradiciones nutriendo las continuamente.

Tienen una rica y variada tradición cultural que continuar. Esta no puede perderse u olvidarse, especialmente en lo referente a la historia antigua y contemporánea.

En algunos círculos culturales, de la diáspora

existe una tendencia a enfatizar la historia antigua porque es plena de momentos esplendorosos. Esos mismos círculos son los que tienden a dejar de lado la historia moderna porque se encuentra sobrecargada de masacres, pues consideran que no es apropiada presentarla a los jóvenes.

Sin embargo, ambas, la historia antigua y la contemporánea, son válidas. La primera contiene datos del nacimiento del pueblo armenio y paulatino desarrollo y esplendor de su cultura, sea en el arte, la arquitectura o la literatura. La segunda tiene igual importancia porque abarca el momento mismo de la formación de las comunidades contemporáneas.

De modo que, para sobrevivir como diáspora, es esencial que los armenios tomen conciencia de su historia. Algunos armenios muestran cierta curiosidad por "desenterrar" sólo ciertos aspectos de su historia. Esto no es correcto, ni es lo que requiere la diáspora actual. Sólo un estudio directo y eficaz de los acontecimientos pasados hará sobrevivir a las nuevas generaciones, para que ellas se enorgullecen cuando esa vanidad sea justificada y demuestren compasión y entendimiento, cuando los hechos así lo requieran.

Nadie se beneficia con la falta de claridad; no hay provecho tampoco en no mostrar el pasado tal cual es.

Por lo tanto, para el futuro de la diáspora, es indispensable que los armenios tengan plena conciencia de su historia y la conozcan profundamente, no a "medias tintas", ni sobrecargando de subjetividad algunos hechos u ocultando otros.

Este hecho, unido a las numerosas actividades culturales desarrolladas por los armenios en todo el mundo, junto con el convencimiento de que su punto único de referencia debe ser la Madre Patria, Armenia, dará vitalidad a la diáspora y le augurará un porvenir venturoso.

Historiador y escritor
Christopher J. Walker

EE.UU.:

PRESENTACION MUNDIAL DEL FILM "ASIGNAMENT BERLIN" DE MITCH KEHETIAN

DETROIT.- El 19 de febrero ppdo. se realizó la presentación mundial de la película "ASSIGNAMENT BERLIN", que filmada en Detroit, representa al asesinato de Talaat Pashá.

El film, primero en su género, es de gran importancia para el pueblo armenio. Su objetivo es mostrar el plan turco de exterminio de armenios.

Se proyecta llevar la película a distintos escenarios mundiales, luego de esta presentación en Detroit, para la cual fueron nombrados miembros de honor el gobernador del estado de Michigan, William Milikan y el intendente, Colman Young.

Su protagonista es Eddy Mekka, conocido artista cinematográfico. Mekka personifica a "Gaizag", sobrenombre que utilizaba el héroe para persuadir a Talaat.

La historia culmina con el asesinato de Talaat Pashá, el inhumano ministro turco, acaecida en marzo de 1921, en Berlín.

Su agresor fue Soghomon Tehlian, quien luego de ser juzgado por ese acto criminal, fue considerado

Talaat, personificado por el actor Val Avery (Aprahamian), en una reunión con ministros turcos, en Estambul, delineó su plan para exterminar al pueblo armenio. El cuarto a la izquierda es Krikor Satamian.

inocente. Su abogado defensor había dicho en el transcurso del juicio: "El atacó al malvado que ordenó el exterminio de toda una nación. Ahora señores del jurado, consideren que los ojos de la Humanidad están puestos sobre vosotros, y esos ojos son los ojos de la justicia".

El libro cinematográfico pertenece a Mitch Kehetian,

editor del diario "The Macomb Daily", y la producción corresponde a Hraz Toukmanian.

Ultimamente, varios medios periodísticos de Detroit se han ocupado de tema de esta película. Entre ellos, el "Detroit News" y el "Hollywood Reporter" que le destinaron varias columnas.

Varujan Kojian dirige la Sinfónica

Varujan Kojian

El próximo 9 de marzo, se presentará en Los Angeles, el director Varujan Kojian, al frente de la Orquesta Sinfónica del Estado de Utah, de la cual es director titular.

En esa oportunidad, ofrecerá un programa musical dedicado a compositores armenios, con la participación del Coro del Tabernáculo Mormón.

El programa incluye "Suite Armenia" de Yardumian, "Danzas Armenias" de Egiazarantz "La Campana de la Libertad" de Afayan, y el "Concierto de Piano y Orquesta" de Khachaturian, con la participación de Robert Hago-pian.

La presentación será realizada en el Auditorio Cívico de Pasadena.

George Philibosian, reelecto presidente de A.M.A.A.

Paramus.- El Rev. Pastor Guiragos Chopurian, director del Consejo Central de la Asociación Misionera Armenia de América, anunció que para la presidencia de tan importante institución mundial fue reelecto el Sr. George Philibosian, quien se desempeñará en ese cargo por el término de tres años.

Nacido en Rumania, Philibosian llegó a los Estados Unidos en 1948, y en pocos años, logró numerosos éxitos en el campo comercial y en el institucional.

Es miembro de la Comisión Directiva de la Regional EE.UU. de la Unión General Armenia de Beneficencia, con la cual colabora de manera constante, al igual

George Philibosian que de la Iglesia Evangélica Armenia, de los Caballeros de San Vartan y del Colegio Armenio de Nueva Jersey.

ՇԻՐԱԿ ԵՐԳԱՐԱՆ թիվ 21

«ԵՐԿ ՍԻՐԱՆՆ ՈՒ ԶՈՒՄՈՐՆ»
ԳՅՈՒ ՍՈՒԼ ԱՅՍ ԳԻՐԵՇ.
ԲԱՒ Է ՏԵՍՆԵԼ ՁԱՅՈՒՆ (1982)

- Ժամանակակից նորագոյն երգեր:
- 100 երգիչ-երգչուհիներու, երգչախումբերու նկարներ եւ տեղեկութիւններ:
- Հայրենի-Սփիւռք երգեցիկ հայ կեանք:

224 էջ ԲԱԶՄԱԳՈՅՆ ԾԲԵՂ ԿՈՂՔ 20 ԼՎ
SHIRAK PRESS, 235 NAHR-ST., BEIRUT-LEBANON

ՌՍԽՍՀՄ-ԵՄ

ԱՐԱ ՊԱՐԹԵՒԵԱՆԻ ԿԱՍԱԽՍՈՒԹԻՒՆԸ

«ԱՐՈՒԵՍՆԵՐՈՒ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՄԷՋ»

«Հայաստանի Երկրաբանական թանգարանի պատմության մեջ» գրքի հրատարակումը...

Տիգրան Առաջինի ճակատագրի կենսագրության զեկը...

Սոսեր տալով Պարթևականի ներկաները...

Պարթևական կանգնելու արուեստը...

Արուեստը մեզ կը ներկայանայ հինգ ծրագրով...

Երաժշտական հասկացողությունը շատ առավել...

Սոսերով զրականության գեղին մասին, երաժշտության մեջ...

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԱԼԲԵՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆԻ ՆՈՐ ՇՍՐԺԱՆԿԱՐԸ

Բեմադիր Ալբեր Մկրտչեան, «Հայֆիլմ» արուեստամոզիմ մեջ...

Բեմադիրը ասկէ առաջ պատրաստած է կարգ մը ժապաւեններ...

Պարթևական խօսեցաւ ապա ճարտարապետութեան...

Երաժշտական մեծ ճարտարապետներ են՝ Պարս, Պէթհովըն, Վահէն, աւելցնենք Չալոյզը...

Իսկ նկարչութիւնը, կամ նկարազրահանը...

Պարթևական խօսեցաւ Պէթհովընի Երկրաբանական...

Ներկաները լսեցին երրորդ մասի ձայնապնակը...

Տրպիւսի «Ամպերը» կարելի է լսել ամպերու շարժումը...

Հողեկան ըմբռնումով լսեցինք նաեւ Չալոյզի մեկ գլուխ գործոցը...

«Յարազ»

2. Ս.

ԵՐԲ ԴՐԱՄԻՆ ՊԱՇՏԱՍՈՒՆԸ ՍՈՒՑՆԵԼ ԿՈՒՏԱՅ ՄՇԱԿՈՑԹԸ. ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԸ ՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԸ

Գրեց ՄԿՐՏԻՉ ՀԱՃԵԱՆ

Նրբեմն կը խորհիմ որ հրապարակագրական, մշակութային...

Ներքեցէ՛ք, յոյս թեմէ կը հեռանամ, որովհետեւ լայն...

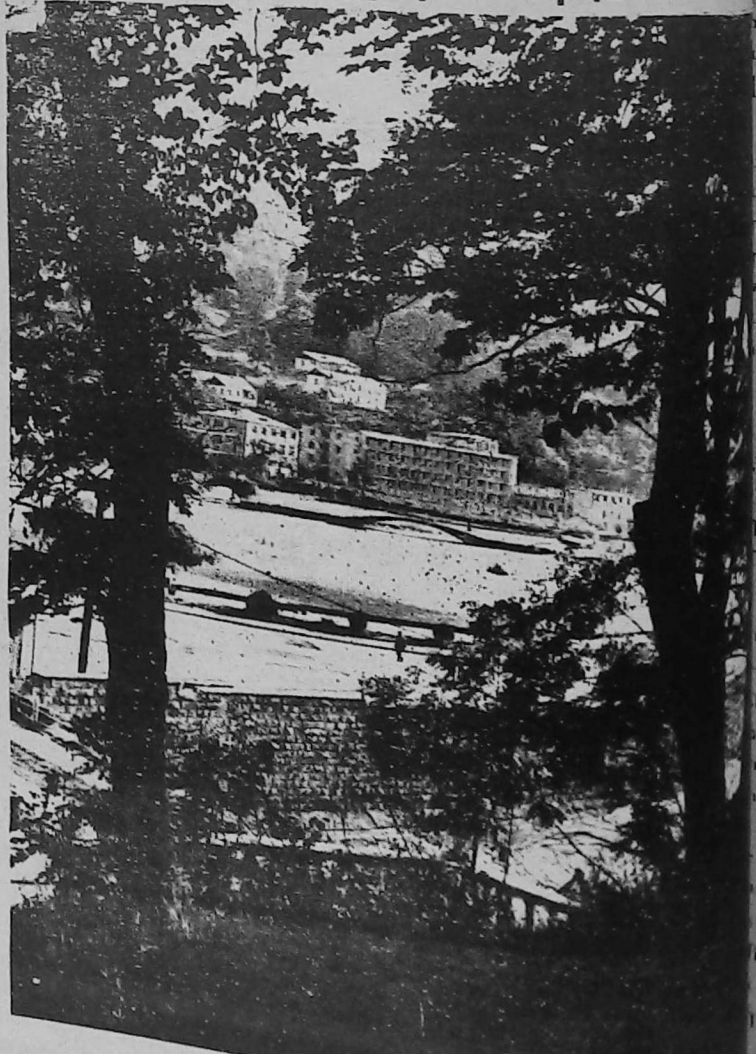
Բայց ո՛րք հասած է սփիւռփախումը հայութիւնը, եւ...

Կ'ուզիմք զրամատիրական կարգուսարքի տակ, բայց...

Մինչ քոյր յուսալիցաւ եւ յառաջադէմ ազգերուն մէջ...

Երբէք ալ յայտնուի մեր սփիւռփախարուեստագէտները...

Հայրենիքի առողջարաններէն

ԴԻԼԻՉԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ԽՈՐՀՐԴԱԾ ՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Թեև երկու կամ երեք շաբաթուայ մնան կարճ շրջան մըն է արձակուրդի յատկացումը, բայց այդքանը բառական կ'ըլլայ որ տարբեր տրամադրութեամբ վերսկսին մեքենական դարձած աշխատանքները, որոնք թերթի մը խմբագրական կազմին և անոր կից օժանդակ մարմիններու պարտականութիւններուն մաս կը կազմեն:

Տրամադրութեան այդ փոփոխութիւնը անոր համար որ կը բրթի իրարու ազուցում օրերու շրջային մէկ օղակը, որ ստիպողական դադար կը պարտադրէ անոնց որոնք ամբողջ տարի մը շրջային ծիրէն դուրս չեն կրցած իյնալ: Այդ դադարը, ատենի մը համար հանգստանալու կ'առաջնորդէ յոգնած ու ընդարմացած միտքերը, շիդերը և մարմինները: Հետեաբար, նոր ախնով կ'ըլլայ վերամուտը:

Խորհող միտքը սակայն, որ կոչուած է հասարակաց կարծիք պատրաստելու և իր մտահոգութիւններուն առանցքը կը կազմէ գաղութին ու անոր կենսական պահանջք և իրաւունքներուն ճանաչումն ու գործադրութիւնը, ընդհանրապէս կը մնայ արթուն, նուրբիկ իրեն իրաւունք ճանչցում հանգիստի օրերուն: Որով, ձեռակերպական է այդ հանգիստը: Ան աստիճան մը միայն կը ծառայէ վերանորոգուելու և աշխուժանալու, փոխանակ թուլանալու, ինչ որ կ'ենթադրէ իրաւ հանգիստ մը:

Եւ մեր հայ իրականութեան մէջ չկայ գաղութ մը որ չունենայ իր հոգերը, անոնք ըլլան տնտեսական, կազմակերպչական, ընկերային, հասարակական և կրթական: Որովհետեւ, տրամաբանական է ընդունիլ թէ հաշկական ամէն մէկ գաղութ, մեր տարագիր կեանքին համար տակաւին կը նշանակէ պոտիկ չափով ինքնավարութեան իրաւունք ստացած պետութիւն: Եւ ինչպէս որեւէ պետութիւն, մեր ինքնավար հաւաքականութիւններուն մէջ եւս կան անհամաձայնութիւններ, ընդդիմադրութիւն և կաղացող կողմեր, որոնց հարթուելուն համար պայման է կապեր հաստատել կողմերու միջեւ, տիպիկ դրութեամբ թէ մամուլ կամ՝ այլ հաղորդակցութեան միջոցներով լուսաբանել և համոզել գիրար ինչպէս նաեւ կողմերուն մաս կազմող հետետորդները:

Բովանդակ աշխարհի մէջ տիրող խառնակութիւններուն և անհամաձայնութիւններուն մէջտեղ, որոնք մարդկութեան ճակատագրին հետ առնչուած են, անշուշտ թէ մեր գաղութներուն մէջ տեղի ունեցող վեճերն ու անհամաձայնութիւնները շատ փոքր և աննշան կը մնան: Այսուհանդերձ, իրենց փոքր և աննշան չափերուն մէջ մեզի համար այնքան կենսական են անոնք որքան աշխարհամասայ մեծերը: Որովհետեւ մեծ անհամաձայնութիւնները պտտուլ են ընդհանրապէս փոքր անհամաձայնութիւններուն և անոնց դարմանը կը գտնուի փոքրերու բուժումին մէջ:

Մայրենք որ նոր տարեշրջանը գաղութիս կրթական և ընկերային-հասարակական կեանքին համար մանաւանդ ըլլայ արդիւնաւէտ ու պրկուած տրամադրութիւնները իրաւ և արմատական հանգիստի մը առաջնորդեն գաղութը որուն այնքան կարօտ ենք:

Կ Ա Ր Մ Ի Ր Վ Ա Ր Դ Ա Ն

Աւարարի դիցազները

Տասնըճինգ դարեր անցեր են այն օրէն որ Աւարարի հսկաները ինկան Շաւարշանի դաշտերուն մէջ. հոն չկայ շիրիմ մը որ յաւերժացնէ անոնց յիշատակը. չկան յաղթական կամարներ որ պատմեն ապագաներուն անոնց փառքը. Տղմուտը դեռ պղտոր կը շրջի Արտազի դաշտերուն մէջէն. և սակայն ամէն հայ կը զգայ իր սրտին մէջ, թէ կենդանի է Վարդան, կենդանի են սուրի և նահատակութեան իր ընկերները:

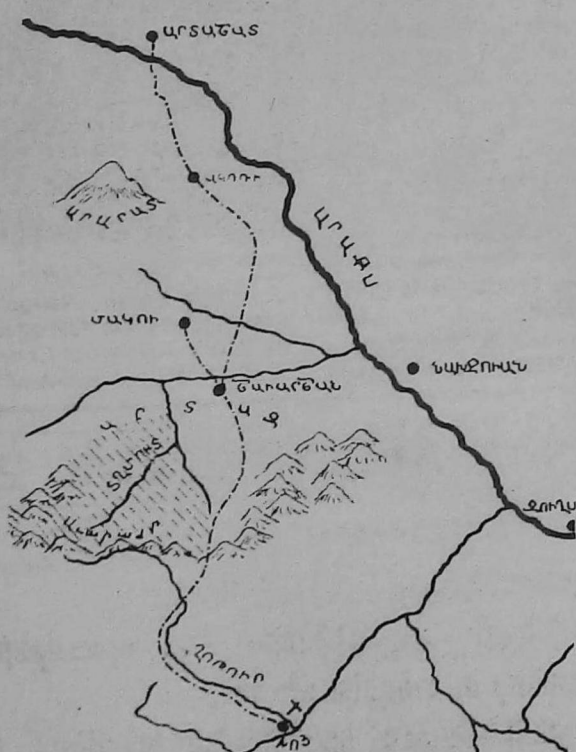
Ամէն տարի կարծես դեռ հոն են անոնք, կազմած իրենց շարքերը, նոյն կորովի կեցուածքով յարձակող բռնութեան դէմ, նոյն նայուածքը սեւեռած դէպ երկինք, գոշելով իրենց նուիրումի պաշտելի երգը. «Թող մեր մաեք հաւասարի արգարներու մաեաւան...»:

Այո՛, չափազանց աճապարբեր էր Յաղկերտ, կարծելով թէ կարող էր հրամայել սրտերու, կարող էր հպատակեցնել կամբերը, տողելով անոնց առջեւ իր բանակները, իր դարձանները: Այս նահատակները անոնք են որ անտրտունը տուած էին իրենց հարստութիւնը. դիտած էին սրտի մոռմոքով իրենց հայրենի դաշտերուն և բլուրներուն վրայ օտար վաշտերու տիրաբար արշաւը. իրենք իսկ Տիրոնի բռնակալին բանակներուն մէջ, քաջերու մէջ անուանիններն եղած էին անոր թշնամիներ:

բուն դէմ. բայց երբ պարսիկ վեհապետը պահանջեր էր հպատակութիւն նաեւ իրենց սրբութիւններուն մէջ, չկար երկրի վրայ ոյժ մը որ կարենար ստրկացնել զիրենք: Իրենցմէ դուրս՝ կը տիրէր թաղաւորը, իրենց սրտերուն մէջ՝ իրենց Աստուածը, իրենց հայրենիքը:

Ինչ որ անպրեցան անոնք, ապրեցան մեր հայրենի ալ. Վարդանանց պատերազմը պատմութիւնն է Հայ ազգին: Այն օրէն որ Սահակ-Մեսրոպ տուին մեզի հայ զիրը, ու այդ զրին հետ հայ ըլլալու և ապրելու դիտակցութիւնը, անոնք Հայ ազգին յանձնեցին հաւատարմութիւն և տոկարու աւանդը: Այդ աւանդին առաջին և վսեմ պաշտպանը եղաւ Վարդան. յաջորդ դարերու պատմութիւնը, տարբեր չափերով, կրկնութիւնն է անոր արարքին: Այսօր մենք ալ եթէ ունինք մեր սրտերուն մէջ այդ սուրբ հաւատքը, այդ հաւատքը պաշտպանելու քաջութիւնը, մենք ալ այն ատեն որդիներն ենք Վարդանի, շարունակողները անոնց՝ որ ապրեցան աչքերնին յատած Վարդանանց օրինակին: Անոնց կեանքը եղաւ հաւատքի կեանք մը. այդ կեանքը եղաւ դիմադրող և յաղթող կեանք մը. կարմիր կեանք մը: Ու Հայր փարեցաւ այդ կեանքին. սիրեց իր Վարդանը. սիրեց տեսնել անոր մէջ իր կարմիր Վարդանը:

ՊԱՐԹԵՒԱԿԱՆ

ՎԱՐԴԱՆԱՆՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԾԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻ ՎԱՅՐԸ

Ղ Ե Ի Ո Ն Դ Ե Ա Ն Ք
ՅՈՎԱՍԷՓ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ, ՍՍՀՍԿ ԵՒ ԹՍԴԻԿ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐ, ՂԵԻՈՆԴ, ՄՈՒՇԷ, ԱՐՇԷՆ,
ՍՍՄՈՒԷԼ, ԱԲՐԱՀԱՄ, ԽՈՐԵՆ ՔԱՀԱՆԱՆԵՐ,
ՔԱԶԱԶ ԵՒ ԱԲՐԱՀԱՄ ՍՍՐԿԱՒԱԳՆԵՐ

Ղեւոնդեանք անուան տակ կը ճանչցուին այն հոգեւորականները գորս Պարսից Յագկերտ Բ. քագաւորը Ատորքմիզդ մարգպանի դրդումով, Վարդանանց պատերազմէն ետքը, Հայաստանի մէջ ապստամբական նոր իւրտումներ անկարելի դարձնելու համար, կարգ մը կասկածելի նախարարներու հետ՝ նախ Վրկան աշխարհի մէջ արգելական պահել տուաւ, եւ յետոյ, 454-ին, երբ Բուշանց դէմ պատերազմի գնաց, ամէնքը միասին տանելով բանտարկել տուաւ Ապար աշխարհի Նիուշապուի բերդին մէջ:

Առաջին անգամ նահատակեցան Սամուէլ Բահանայ եւ Արրահամ սարկաւագ, երկուքն ալ Արարատի Արած գիւղէն, որոնք Արտաշատի մէջ սրբազան կրակը սպաննած ըլլալու ծանր ամբաստանութեամբ դատապարտուած էին եւ բանակին մէջ էին բանտարկուած:

Ղեւոնդեանք հայ եկեղեցականութեան պարծանք յուրբերն են. իրենց վրայ կ'անճանաւորուի հայրենիքի եւ հաւատքի նուիրումին գաղափարը: Վարդանանց ընկեր եւ Բաշախորդ, ժողովուրդին կեանքին մէջ բար-

ձր պահեցին կրօնի սրբութիւնը, եւ ամենէն ակամաւոր գործիչները եղան անոնք հայ եկեղեցիով հայ ազգութիւնը պարեցնելու եւ պահպանելու սկզբունքին: Իրենց այդ ուղղութեան գաղտնիք իրենց դաստիարակութեան մէջ պէտք է տեսնել: Գրեթէ ամէնէն ալ, բացի մէկէն՝ որ սակայն ամենուն սիրոյն առարկայ մնաց միշտ, աշակերտներն էին Սահակ-Մեսրոպեան դպրոցին, որ գիտցած էր անոնց մէջ գորացնել որչափ ուսման եւ զարգացումի՝ նույնքան սրտի եւ նուիրումի մարդեր:

ԳԵՐԾ. ՍԵՐՈՎԲԵ ՍՐՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՑ ՓՐԱՆՍԱՅՈՒ ԴԵՍ ԱՅՐԲԵԿՎՉՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

18 նոյեմբեր քառակիր «Լը Ֆրիլաբո»-ի մէջ կը կարդանք. քէ կը՝ Տ. Սերովրէ Արք. Մանուկեան, Երազայի Հայոց կաթողիկոսական Պատուիրակը, հաղորդագրութիւն մը հրատարակելով ուն կէրպով զատապարտած է «Հայ Գաղտնի Բանակ»-ի կողմէ հրահանգի ու Ֆրանսայի մէջ ֆրանսական հաստատութիւններու էմ կատարուած ելեռնափորձերը:

«Զորամասնով լոնցիւնք որ, ըսած է կաթողիկոսական Պատուիրակը, ինքզինքն հայոց դատին պաշտպան հռչակած գաղտնի կողմէ կէրպովութիւն մը դիրքէ կը գրաւէ ֆրանսական հաստատութիւններու էմ: Իբրեւ Երազայի հայոց հոգեւոր պետ, այսպիսի անուայ անպատասխանատու արարքի մը հանդէպ կ'ուզենք արտայայտել յը յուզումն ու վրդալու մը»:

Շար. Յրդ. Էջէն

սինէն Ետֆ Բանի մը Բուռէ Եւ Բանի մը յօգուածէ բաղկացած ըլլալը լիտանային, ապահովարար պիտի ապրէին նման այն խեղճուկ տիրութիւններուն, ոյունէ սնցեալին մէջ «վարժապետ» կոչուեցան, կիներն վեր մշակուիթի շշնամի մեր մեծամասնութեան կողմէ:

«Հրեաներէն Ետֆ ամէնէն ուշ ձուլուող գաղթականները կուրն են», ըսուած է օտար իշխանութեանց կողմէ:

Իբրեւս աւելի ճիշդ պիտի ըլլար ըսել, որ այս դարուն սոցիալ քառադիրն թուրքիայէն օտար երկիրներ գաղթած հայերը ո՛ր կ պատկանուի չէին կրնար ձուլուիլ Եւ Հնուրեւեան, որովհետեւ ծ մասով ուսնուարար շարունակեցին Եւ կը շարունակեն արհաւիրել ինչ որ մեծ է յառաջացեալ կ'ընէ Ֆրանսան կամ Ամերիկան: Արհամարհեցին մշակոյթը Եւ պաշտեցին ու կը պաշտեն դրս: Այո՛, չեն ձուլուած տակաւին, որովհետեւ ա՛յս է ճշմարտանունը — Չեն ուզած մտնել մշակոյթին:

Դրամ Եւ միայն զրամ:

Իրեքէ նոյն կացութիւնը լիբանանցի, սուրիացի կամ հրեայ չ գաղթականներուն համար, որոնք համոզուած են որ դրամէն ո՛ր մէկ բան արժէք ունի աշխարհի վրայ, Բանի որ ամէն տեղ ար կը նկատուի, Եւ որեւէ քաղաքական պատահարի պարագայէ, դրամէն գտն ոչինչ ունին իբրեւ վրկութեան հաւաքանք: միայն: Բացառութիւն կը կազմեն այն հրեաները, որոնք Երազայի սինէն Եւ կամ ըլլալով, մշակոյթը կը նանչնան, միշտ մշակութան չ գործունէութեան կը նուիրուին Եւ կը շարունակեն շատ մը ըզբոն մէջ սկիստու դիրքեր գրաւել, Հնուրեւով անշուշտ գրան ալ անկրօնեշտ կարեւորութիւնը տալ:

Դրամը անշուշտ անհրաժեշտ է, յարգելի է, գորաւոր է, մերժէ է Եւ կիրանական միջոցն է անհամար բաներու տըր դառնալու մար: Որո՞ւն միտէին կրնայ անցնիլ՝ արհամարհել դրամը: Բայց ք դրամը կեանքի նպատակի Եւ աստուածի կը վերածուի, մար Եւ հեռացնէ այն յոյժը վայելեցնելն, որոնք զգայարանական է, ոչ չէինքն՝ ճիշտակաւ կամ մարմնական զոհակումներ չեն: Այս քիչեքներէն ու գոհացումներէն գրկուած մարդը կ'ապրի բուսական կենդանական կեանք մը:

Ըրեր սփիւռքի կրականութեան մէջ ո՛չ միայն դրամը արեւտներէն, գիտութեանն ու մշակոյթէն գերիվեր կը նկատուի. չ հանել շատ դրամ շահողներուն կ'ընծայուի արտակարգ պատիւ, ճշգեռ երէ արտեստուգէտն ու գիտունը յարգողներ կան, միջոց յուստներու Եւ գիտութեանց մարգերուն մէջ աշխատողներն են, ոնք գրեթէ միշտ մեծահարուստ չեն:

Երակացութիւնը այն է, որ մշակոյթը Եւ արուեստը սփիւռքայապարտութեան զլխաւոր ազգակներ նկատող սփիւռքահայերը տ փոքրաբի խումբ մը կը կազմեն Եւ իրենք իշխեն մէջ կ'ապրին ն գոհունակութեամբ, որ հայ ազգին ալ բաժին մը կը յատկացնեն Եւ ինչ տշխատանքէն: Իսկ սփիւռքահայ մեծամասնութիւնը դրամ չէլու ամէն միջոցի ծանօթ ըլլալով Եւ կարողութիւն ունենալով, կ կազմէ տարբեր կամայնք մը, որ հայ մշակոյթը արգահատելի նշուիլ կը նկատէ, ազգասիրութեան տարբեր ձեւեր որդեգրած: Օրինակի համար, արեւելեան երաժշտութեան Եւ պարերով արհամար, էկեղեցի շինել, գարոց շինել (շէնքը), ձերբիւն ու ուրբը խնամել Եւ կրթելն ալ «տղարմութիւն» շնորհել առաջին դասի նկատման: Զատային այն է, որ մինչ երկրորդ դասու հարուստ յարգել տեսչին զատու մտադրականը կամ արուեստագէտը, յս վերջինները կը շարունակեն յարգել գինք...:

(Մ. Երվին)

ՀԱՅ ԱՐԷՆՍԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԵՐԸ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԾ

Հայ վարպետներու պատրաստած մետաղէ, փայտէ, կաւէ սկահակներու, սկուտեղներու, ջնարակուած փստներու մեծ քանակութիւն մը, Խ. Միութեան արտաքին առևտրական կազմակերպութիւններու միջոցաւ դրկուած է Արեւելեան Գերմանիա:

Հնագոյն արհեստներու հարուստ արանդութիւններով պատրաստուած այլազան առարկաները, որոնք աչքի կը գարնէին իրենց գարդերու գեղեց-

կութեամբ, ձեւաւորման պարզութեամբ, ցուցադրուելով Դամասկոսի, Լոս Անճելըսի Եւ Կիպրոսի միջազգային տօնավաճառներուն, արժանացած են բարձր գնահատման:

Այդ աշխատանքներուն մէջ կը ցուանման հայկական յարդարական արուեստի ու մանրանկարչութեան հիմնամիքերը՝ խաղողի ողկոյզի ու նոսն տերեւները, թռչուններն ու կենդանիները:

1915ի Ապրիլեան Եղեռնի Նահատակներուն Յուշարձանը Ծիծեռնակաբերդի քարձունքին, Երեւան

ԸԵԿՈՐՆԵՐ

Երբ տանն է լինում, կիսն օր չի տալիս.
- Ի՞նչ ես վեր ընկել ու դուրս չես գալիս ...
Մեզում է դուրս գալ, նորից պատուհաս.
Ինն է ձայն տալիս. — Ե՞րբ պիտի տուն գաս:

ՄԿՐՏԻՉ ԿՈՐԻԻՆ

CRIOCIRUGIA
Dr. Nicolás Hermes
En Proctología Tel. 783-0711

RIGAR'S
Comisaría exclusiva

Su café molido al gusto oriental
"Gran Visir"

Boedo 510 Tel. 97-4763

DIANA OHANIAN DE EMIRIAN
ESCRIBANA NACIONAL
Corrientes 1296 P 6° 63
Tel: 35-2502
773-6271

CARNAVAL EN LA COSTA
6 DE MARZO 1982
SAN ISIDRO
Roque Saenz Peña 1074
DISC-JOCKEY
2 ORQUESTAS ARMENIAS
Organiza: Comisión Directiva del Campo de Deportes de la ESCUELA ARMENIA DE VICENTE LOPEZ
Cotillón - Buffet oriental
Reserve ya su tarjeta

Dos monumentos, dos ciudades diferentes, un motivo común

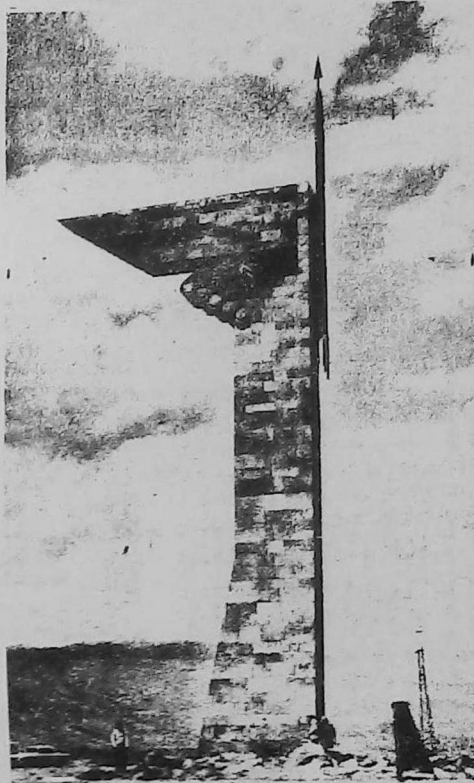
• DETROIT

Este monumento que, tal como informáramos hace un tiempo atrás, hizo erigir la colectividad armenia de Detroit, en memoria del millón y medio de armenios que cayeron víctimas de la masacre de 1915, representa al Padre de la Música armenia: el Padre Gomidás.

El responsable de esta moderna esfinge es el famoso escultor Arto Chakmakdjian.

• EREVAN

Este otro, tan característico de toda la construcción en Armenia, por sus líneas estilizadas y su material, fue realizado, recientemente, en memoria de los héroes de la batalla de Van, de mayo de 1915.

Su nombre es Monumento Vasbouragán, y está situado en el camino que une Ashdarak con el Observatorio Astronómico de Piuragán.

NUEVOS GERENTES EN ATC:

Hace pocos días, asumieron cargos nuevos gerentes en el sector artístico de Argentina Televisora Color, de esta capital.

Entre ellos, se encuentra el Sr. Juan Pedro Chotsourian, quien en el futuro, se desempeñará como gerente ejecutivo de la Producción Artística.

Fallecimiento:

El 25 de febrero ppdo. falleció en esta capital el Sr. Sarkis Paglayan, rodeado del pesar de su esposa, Sra. Petrona Naldjian de Paglayan; sus hijos, Juan Carlos y Roberto; sus hijos políticos, Herminé Kazanlian y Marta Gueikian; sus nietos; y sus hermanos, Silvia, Lucía y Martín.

EREVAN:

Falleció Barkev Mardirossian

Barkev Mardirossian fue por muchos años, el director de la División América del Comité de Relaciones Culturales de Armenia con la Diáspora.

De profesión periodista, visitó en numerosas oportunidades los Estados Unidos de Norteamérica, donde estuvo en contacto con el quehacer armenio de ese país. Tuvo una destacada participación en la preparación de la Enciclopedia Armenia y fue el autor de la biografía de eminentes figuras de la vida armenia en EE.UU..

En suma, fue un estudioso de la vida de la Diáspora armenia.

COCINA: "Ensalada San Diego"

Ingredientes:

Cuatro rodajas gruesas de lomo ahumado, una manzana verde, una naranja, uno o dos duraznos amarillos, un racimo de uvas, una tajada de melón, un pote de yogur, tres cucharadas de mayonesa, sa, limón, pimienta, lechuga para decorar.

Preparación:

Pelar la manzana y cortarla en daditos.

Seguir el mismo procedimiento con el durazno, la naranja y el melón.

Desgranar las uvas; cortarlas por la mitad y retirar las semillas. Cortar el lomo de un centímetro de grosor en tiras. Lavar y escurrir las hojas de lechuga. Colocarlas en el fondo de una ensaladera o de varios individuales.

Por otra parte, mezclar yogur natural con mayonesa. Incorporar unas gotas de limón y condimentar con pimienta.

Mezclar el lomito con las frutas y colocar en preparación sobre las hojas de lechuga.

Por último, agregar salsa.

Nota: Esta ensalada es ideal para acompañar carne o aves.

PIE/RECTOR CALZADO CORRECTIVO CON MODELOS ACTUALES.

Para usar con plantillas. Contrafuerte elevado, rígido y prolongado, con taco de Thomas. Amplia variedad de modelos con una excelente línea estética. Se realizan todo tipos de medidas sobre Recetas de Profesionales.

Plantillas correctoras: Ortopedia Bartamian, también las pone a sus pies

PIE/RECTOR, ES LA VERDAD EN TODA LA LINEA.

Dto. 30% a Obras Sociales.

ORTOPEDIR **Bartamian**

Av. Belgrano 1699 - Tel.: 45-5213 Bs. As. Av. 7° N° 1134 - Tel.: 3-4935 La Plata

REGISTROS Profesionales:

Luego de una exitosa carrera desarrollada en la Facultad de Ciencias Económicas de la Universidad de Belgrano, el 19 de febrero ppdo. se recibió de Contador Público el joven Miguel A. Ekizian.

Jor. Guez.
Moda en calzados femenino
Miramar 4043 67-6871
CAPITAL

Medias y Art. de punto
POBIG
DE
Aram Guezikaraian
Alcaráz 5314
(1407) Cap. Fed. T.E.: 566-7361

SUIZO ARGENTINA
COMPAÑIA DE SEGUROS S.A.
Florida 537 P.22 1005 Cap. Fed.

RIGARZ

Periódico Armenio "SARDARABAD"
Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
Horario de atención: Lun. a Vie. de 9 a 12 y de 15 a 20 hs.
Sábados de 9 a 13 hs.
Director
NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalia, receptoría de avisos y suscripciones en:
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 - Ap. 84
Cop. 05579 - SAN PABLO
Tel. 813-6731
URUGUAY
Sr. Alberto Kemanian
Brito del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo: Tel. 98-7230
CORDOBA
Sr. Luis Souronian
Camacú 146
5000 - CORDOBA
Tel. 51-4693
Fotocomposición y Negativas
IMPRESIONES BAIKAR
Cnel. Niceto Vega 4779 - Cap. Fed.